nieuws

Geldnood krijgt liefde voor boerenstiel stilaan klein

nieuws

Het inkomen van land- en tuinbouwers staat onder druk en dat weegt op het ondernemersvertrouwen. De vertrouwensindex van Crelan drukt het mistroostige sentiment bij boeren en tuinders in cijfers uit: op nationaal niveau daalt de index van 48 naar 40 (bij 100 is het optimisme groot, nvdr.), waarbij de terugval in Wallonië nog iets groter is dan in Vlaanderen. Aangezien de bank al negen jaar op rij met quasi dezelfde enquête meer dan 1.000 boeren bevraagt, is dit een heel betrouwbare barometer. Het financiële resultaat van de laatste 12 maanden wordt in Vlaanderen (64%) door nog meer boeren sterk negatief beoordeeld dan in Wallonië (53%). Deze lage scores evenaren nog niet het niveau van de crisisjaren 2009 en 2010, maar vertegenwoordigen wel het zwakste resultaat van de voorbije vijf jaar. Bij onze zuiderburen verkeren vooral de melkveebedrijven in geldnood terwijl in Vlaanderen het liquiditeitstekort het grootst is in de varkenshouderij. Hoeft het dan nog te verbazen dat niet eens de helft van de Vlaamse en Waalse landbouwers zijn beroep positief evalueert?

15 JULI 2015 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:31

Lees meer over:
landbouw algemeen

Het inkomen van land- en tuinbouwers staat onder druk en dat weegt op het ondernemersvertrouwen. De vertrouwensindex van Crelan drukt het mistroostige sentiment bij boeren en tuinders in cijfers uit: op nationaal niveau daalt de index van 48 naar 40 (bij 100 is het optimisme groot, ***nvdr.***), waarbij de terugval in Wallonië nog iets groter is dan in Vlaanderen. Aangezien de bank al negen jaar op rij met quasi dezelfde enquête meer dan 1.000 boeren bevraagt, is dit een heel betrouwbare barometer. Het financiële resultaat van de laatste 12 maanden wordt in Vlaanderen (64%) door nog meer boeren sterk negatief beoordeeld dan in Wallonië (53%). Deze lage scores evenaren nog niet het niveau van de crisisjaren 2009 en 2010, maar vertegenwoordigen wel het zwakste resultaat van de voorbije vijf jaar. Bij onze zuiderburen verkeren vooral de melkveebedrijven in geldnood terwijl in Vlaanderen het liquiditeitstekort het grootst is in de varkenshouderij. Hoeft het dan nog te verbazen dat niet eens de helft van de Vlaamse en Waalse landbouwers zijn beroep positief evalueert?

Terwijl 2014 voor een aantal deelsectoren nog een relatief normaal en goed jaar was, kwam de land- en tuinbouw nog voor het jaareinde in kwaad weer terecht. Overproductie in bepaalde sectoren, het Russische handelsembargo dat de markt verstoorde en de grote terugval van de Chinese vraag naar melk(poeder) zijn elementen die druk op de prijzen leggen. Dat manifesteerde zich zeer sterk in de prijzen van melk, graan, aardappelen en varkensvlees. In de varkenshouderij kampt men met een gebrek aan toekomstperspectief nu goede en slechte jaren elkaar niet meer afwisselen. Een sector als fruitteelt, waar men gelukkig nog wel goede jaren kent, is hals over kop naar alternatieve afzetmarkten voor Rusland op zoek moeten gaan.

Op de koop toe werd de melkveehouderij in Vlaanderen geconfronteerd met een dure superheffing wegens overproductie. Niet dat melkveehouders in Wallonië momenteel betere tijden kennen want een lage melkprijs doet bij een hoge(re) kostprijs op gemengde en vaak kleinere bedrijven minstens zo hard pijn als bij de meer in melkvee gespecialiseerde Vlaamse collega's. Toen Crelan in april de enquête uitvoerde, gebeurde dat ook in een context van onzekerheid door gewijzigde en nieuwe regelgeving. De hervorming van het Europees landbouwbeleid voelen landbouwers rechtstreeks in hun portemonnee, onder andere door de daling van de rechtstreekse inkomenssteun en de afgeslankte gekoppelde steun voor vleesveehouderij.
De sector staat dus onder druk en dat toont zich in de perceptie van het financieel resultaat maar ook in het aantal bedrijven dat aangeeft betalingsproblemen te hebben. In Vlaanderen stijgt dat met drie procent tot 18 procent. Met een stijging van negen procent tot 28 procent van de landbouwbedrijven is het liquiditeitstekort in Wallonië nog een stuk groter. Daar zijn het vooral melkveebedrijven (36%) die zonder geld zitten, terwijl het in Vlaanderen zoals bekend veeleer de varkensbedrijven (26%) zijn waarmee het niet goed gaat. Uit de cijfers die market manager land- en tuinbouw Vincent Van Zande aanhaalt, blijkt dat bedrijven uit alle sectoren geldzorgen hebben: 19 procent van de Vlaamse melkvee- en 23 procent van de tuinbouwbedrijven en 24, respectievelijk 29 procent, van de Waalse akkerbouw- en vleesveebedrijven. Volgens Crelan worden liquiditeitstekorten vooral opgevangen via kredieten op middellange termijn, overbruggings- en kaskredieten of vragen tot uitstel van betaling van kapitaal.
Crelan polste ook naar de toekomstverwachtingen bij land- en tuinbouwers. Een kwart houdt er de moed in door te zeggen dat het er beter op zal worden maar 41 procent in Wallonië en 36 procent in Vlaanderen laat het hoofd hangen (minder goede of zelfs veel slechtere toekomstprognose, ***nvdr***.). Bij de respondenten aan Vlaamse kant valt op dat ze hun antwoord vaak (16%) in het midden laten, "net omdat de onzekerheid zo groot is", zegt Van Zande, doelend op dossiers zoals de natuurdoelstellingen die sommige veebedrijven in hun voortbestaan bedreigen.
Ondanks de moeilijke omstandigheden zijn er nog bedrijven die het goed doen, wat kan verklaren waarom er nog boeren en tuinders met investeringsplannen rondlopen. De investeringsbereidheid daalt weliswaar, maar ondernemers willen vooruit met hun bedrijf en zetten daarom nieuwbouw of herinrichting van stallen en loodsen hoog op hun verlanglijstje, evenals de aankoop van landbouwmateriaal (andere dan tractor) en grond op middellange termijn. Verder lopen de antwoorden niet gelijk in beide landsdelen: Vlaamse boeren zijn er nog sterk op uit om hun bedrijf uit te breiden en willen de energiekost verlagen. Hun Waalse collega's daarentegen zitten meer met projecten in hun hoofd om de CO2-uitstoot te verlagen en zien bedrijfsuitbreiding vooral als iets voor de middellange termijn.
Hoewel Vlaanderen maar zo'n 24.000 landbouwers meer telt, en Wallonië 13.000, blijft grond een schaars goed. De grondprijs bereikt in sommige regio's hoogtes die bedrijfseconomisch nog moeilijk te verantwoorden zijn. Op vraag van het onafhankelijk weekblad Landbouwleven verduidelijkt market manager land- en tuinbouw Stef Mertens dat een koper in spe goede argumenten kan aanvoeren opdat de bank zou meegaan in deze dure investering. Op een melkveebedrijf zal de grondhonger bijvoorbeeld groot zijn als de huiskavel uitgebreid kan worden. Crelan zal er over waken dat een grondaankoop de rendabiliteit van een bedrijf niet in het gedrang brengt, maar de prijs die een boer over heeft voor een perceel grond bepaalt hij steeds zelf. "Een tweede bevraging leert ons dat bedrijven geen groei om de groei ambiëren maar terecht eerst aan de efficiëntie van hun bedrijfsvoering willen werken met het oog op de rendabiliteit", reageert CEO Luc Versele op de grondkwestie. Hij verwijst daarmee naar de resultaten van een SWOT-analyse die de respondenten zelf van hun sector hebben gemaakt, maar daarover morgen meer.

Beeld: Cofabel

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |